

Hållbarhetsarbete i HiG

- Personalenkät 2017

Kaisu Sammalisto
Docent
kso@hig.se

UNIVERSITY
OF GÄVLE

VERKSAMHETSIDÉ

"Högskolan i Gävle sätter människan i centrum och utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö"

VISION

"Högskolan i Gävle har en ledande position inom utbildning och forskning för en hållbar livsmiljö för människan"

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Policy och övergripande mål för hållbar utveckling

En hållbar livsmiljö innebär att vi arbetar för att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Högskolan i Gävle är navet i regionens hållbara samhällsutveckling och utvecklar kunskaper som möter samhällets utmaningar för en ekologisk, ekonomisk, och socialt hållbar livsmiljö.

Högskolan arbetar med ständiga förbättringar för att hålla hög kvalitet och tillmötesgå samhällets krav och förväntningar på framtidens högskola.

Högskolan i Gävle ska utveckla och sprida kunskapen samt öka medvetenheten om en hållbar livsmiljö för människan utifrån ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv.

Detta ska ske genom:

- relevant utbildning
- forskning och kommunicering av forskningsresultat
- informationsspridning samt partnerskap och samverkan

[Plattform för Strategi 2020](#) fastställdes 2016-10-15 tillsammans med övergripande mål för hållbar utveckling av Högskolestyrelsen.

Högskolestyrelsen fastställde 2017-04-20 att plattform för Strategi 2020 är Högskolans policy för hållbar utveckling.

Varför HU-enkät 2017

- Högskolan har arbetat med hållbar utveckling i nästan två decennier
- Det är viktigt med uppföljning för utveckling
- Jämförelse med HU-enkät 2010 om HU i olika funktioner och daglig verksamhet
- Miljöledningssystemet ISO 14001, som krävs av förordning (2009:907), används som struktur för Högskolans hållbarhetsarbete. ISO 14001 certifierades i juli 2004 och omcertifierades senast 2017.

Metod

- Personalenkät via mejl till alla anställda på HiG.
- Om och hur arbetar personalen med hållbar utveckling (HU) i sina olika funktioner?
- 48 flervals- och öppna frågor varav 5 var parallella för 5 olika funktioner
- Frågorna gällde:
 - Deltagande i kompetensutveckling
 - Integration av hållbar utveckling i olika funktioner, problem med detta och lösningsförslag
 - Samverkan med intressenter kring hållbar utveckling
 - Resor och resurshantering
 - Vad vill man lära sig mera gällande hållbar utveckling
 - Vad man uppskattar med HiG:s arbete med HU
 - Vad kan man förbättra i HiG:s arbete med HU

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Vid vilken akademi/avdelning arbetar du till största delen av din tid? (svara på frågan utifrån vad du vet om din arbetssituation idag).

	2017						2010					
	Antalet anst.	% av alla anst.	Antal svar	Svars %	% av alla svar	Diff. % anst/svar	Antalet anst.	% av alla anst.	Antal svar	Svars %	% av alla svar	Diff. % anst/svar
ATM	176	26	96	55	28	2	206	29	91	44	29	0
AHA	179	26	97	54	29	3	170	24	64	38	21	-3
AUE	173	25	61	35	18	-7	195	28	62	32	20	-8
HGA/ Bibliotek / RK	123	18	61	50	18	0						
	26	4	15	58	4	0	152	19	95	63	30	11
	10	1	8	80	2	1						
	687	100	338		49		703	100	312	44	100	

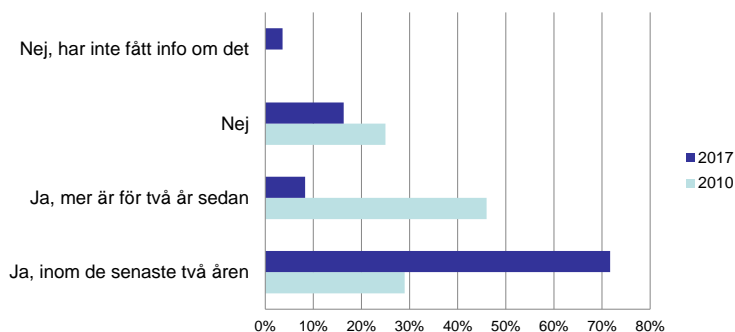
Bland svaren finns en viss överrepresentation av AHA och ATM och underrepresentation av AUE.

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Har du deltagit i någon aktivitet för kompetensutveckling om hållbar utveckling

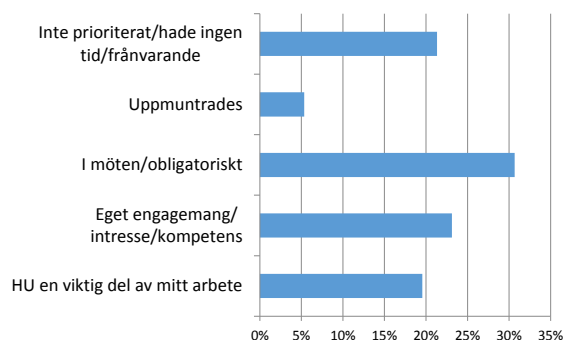
(t.ex. Hållbar utveckling - personalutbildning på Blackboard, information på enhetsmöte/avdelningsmöte, seminarium, föreläsning etc.)

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Varför har du deltagit/ej deltagit i någon aktivitet för kompetensutveckling om HU 2017?

Sammanlagt anger

- 43% att de har deltagit pga. eget engagemang/intresse/kompetensutveckling eller anser att HU är en viktig del av eget arbete
- 36% att de har uppmuntrats att delta eller deltagit i möten eller obligatoriska tillfällen
- 21% att de har inte prioriterat/ha ingen tid/varit frånvarande

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

HU i funktion

(integration av HU i undervisning, relevans till forskning, bidrag i T/A service, doktorandstudier och i chefskap) (357)

Funktion	2017			2010
	av svar	HU i funktion	Upplevt problem	HU i funktion
Utbildning	44%	78%	17%	61%
Forskning	14%	96%	10%	58%
Doktorand	7%	85%	19%	0
T/A service	30%	85%	15%	0
Chef	5%	100%	6%	0

HU verkar vara väl förankrat i ledningen och forskningen

HU i utbildning verkar ha ökat

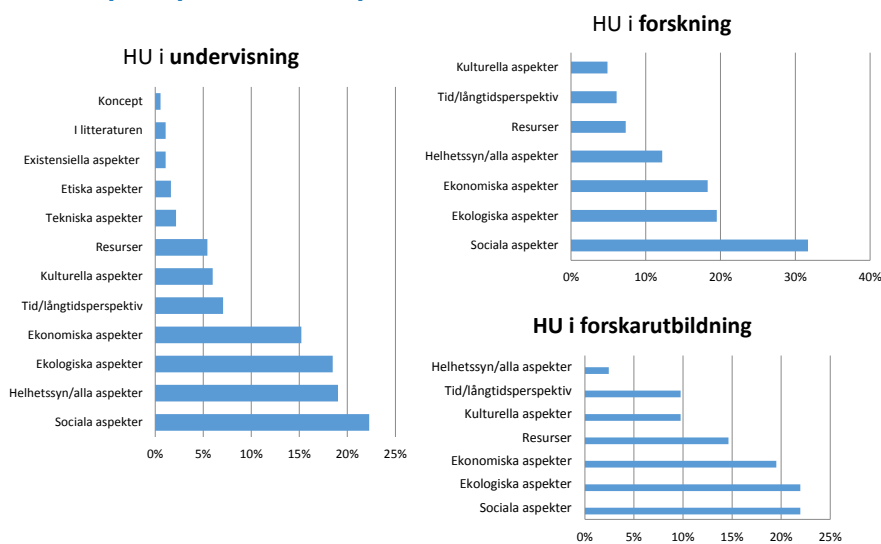
I vissa ämnen verkar det vara svårt att se kopplingen till HU i kurser.

Det kan vara svårt för T/A personalen att se sin roll i HU förutom de direkta HU aspekterna som pappers- och energiförbrukning

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Exempel på HU-aspekter i funktion

Den sociala hållbarheten dominerar i de akademiska funktionerna, följt av de ekologiska och ekonomiska aspekterna. Helhetsperspektiv/alla aspekter är på andra plats i undervisningen och på fjärde plats i forskningen. Intressant är också att i forskarutbildningen är aspektområdena jämt fördelade.

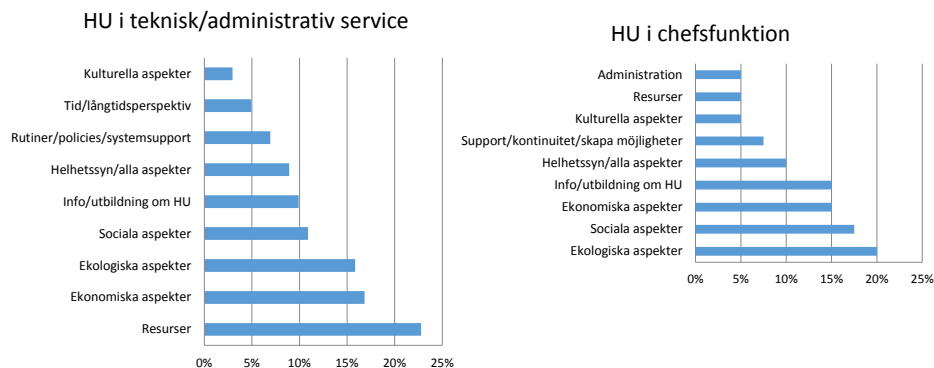
Urval av citat från undervisning (9/87 ex)

- *Främst social hållbarhet - hur man förebygger brott, hur samhället kan arbeta med brott, mänskliga rättigheter (tex kvinnors utsatthet för våld i nära relation), fattigdom, marginaliserade grupper och utsatthet*
- *Hela utbildningsprogrammet i besluts-, risk- och policyanalys handlar om att utveckla deltagarnas tänkande i frågor kring beslutsfattande, beslutsprocesser och verktygs- och metodstöd för beslutsfattande, riskbegrepp, riskanalys och riskhantering, analys av policys. Beslutsanalys, riskanalys och policyanalys är central i arbetet för ett hållbarare samhälle.*
- *Förståelse av helhetssyn - vetenskapsfilosofi, olika ansatser och metoder för att studera de olika delarna av hållbarhet. Hur definieras ordet hållbarhet? Är det varaktighet eller andra begrepp? Hur kan hållbarhet operationaliseras och studeras inom naturvetenskap, samhällsvetenskap, beteendevetenskap, humanvetenskap.*
- *Främst ekonomisk hållbarhet via diskussioner om hur man skapar underhållsbara, utvecklingsbara system men även produktionskostnader för hårdvara och etiska frågeställningar i samband med databaser och molntjänster*
- *Hållbart byggande - minskning av farliga ämnen i produkter, förnybara material, minskad energianvändning, bevarande av kulturmiljöer, minskad segregering, teknikens möjligheter och konsekvenser.*
- *Oftast lyfter jag frågor om social och kulturell hållbarhet i min forskning och i mina kurser och moment i engelsk litteratur, litteraturteori och kulturella studier. I mindre del så tar jag också fram frågor om ekologisk hållbarhet i min undervisning.*

Urval av citat forskning och forskarutbildning (tot 11/59ex)

- *...effektiv hantering av geodata bidrar till ... bättre analys och förståelse av t.ex. natur-katastrofer och ...begränsning av ekonomiska och hälsomässiga skador... genom bättre kartläggning och förståelse av förändringar inom naturmiljön samt demografiska och socioekonomiska faktorer i städer ...bidrar till förbättrad planering av stadsmiljöer*
- *Ett hälsofrämjande arbetsliv är...om att verka för en långsiktig, social hållbarhet, där alla som vill och kan ska kunna få öka sitt välbefinnande och främja sin hälsa via jobbet. Grundsyn i forskningen...är att en god arbetsmiljö är en framgångsfaktor för företag och organisationer; dvs. ekonomisk hållbarhet*
- *...Det övergripande handlar om jämlikhet och likabehandling...och relaterar ju i högsta grad ekonomisk och social hållbarhet, vilket bidrar till förståelser av helhetssyn och behov av långsiktighet (t ex genom rättvis rekrytering).*
- *Jag forskar om coping end cancer och detta har att göra hur samhälleliga och kulturella situationen påverkar sättet att hantera de psykologiska problem som cancer orsakar. Därför är fattigdom, hälsa, kultur och religion kommer all finns i bilden.*
- *Bra ekonomiska förutsättningar för svensk industri leder till bättre ekonomisk och social hållbarhet inom Sverige, och minskar risken för att produktion flyttar till länder med lägre miljökrav. Utveckling av industriell verksamhet leder också till mindre slöseri, vilket därmed även leder till lägre miljöbelastning.*
- *Min forskning handlar om effektiv produktion och eliminerande av all form av resursslöseri, vilket innebär koppling till såväl ekologisk-, ekonomisk-, social hållbarhet som helhetssyn och långsiktigt perspektiv.*

Exempel på HU-aspekter i funktion

För T/A personal är resurser och ekonomisk och ekologisk hållbarhet dominerande, detta kan bero på att tex arbetsmiljön inte ses som en del av den sociala hållbarheten.

I chefsfunktioner är ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter samt information och utbildning om HU dominerande.

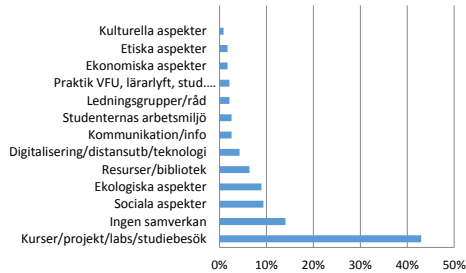

Urval av citat från T/A-service och chefer (tot 9/79 ex)

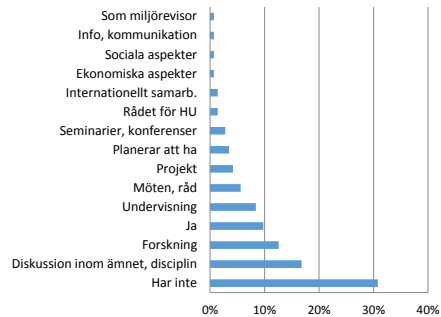
- *Policys, processor m.m. Minskar papperskonsumtion ... genom e-post och digitala format såsom pdf... distansutbildningar och tentor på annan ort... med kortare resväg". Dvs minskar användandet av fossila bränslen.*
- *Minimera brukandet av kemikalier i laborationer och forskningsprojekt. Sorterar och återvinner avfallsmaterial. Sänker temperaturen i lokaler som inte brukas under längre tid. Implementerar hållbarhetstänk hos studenter vid t.ex. laborationer.*
- *Jag tycker att biblioteket i sig är något hållbart - flera människor delar på samma böcker till exempel.*
- *Upprätthåller funktionalitet av teknisk utrustning som annars kan komma att onödigt kasseras och hamna i soporna.*
- *Genom dagligt arbete men även genom att författa diverse dokument där vi sprider kunskapen om en hållbar utveckling, genom att låta det vara ett levande tema i våra styrdokument.*
- *Social och kulturell hållbarhet genom såväl förebyggande av psykosocial hälsa och behandling av aktuell psykosocial ohälsa, i grupp och enskilt med studenter. Alkohol- och sexualpreventivt arbete.*
- *Genom att i ledarskapet ha perspektivet hållbarhet ständigt levande. Att hushålla med mänskliga och materiella resurser, ett hållbart och rättvist ledarskap som främjar medarbetares delaktighet, livsbalans, välmående och hälsa.*

Samverkan kring HU

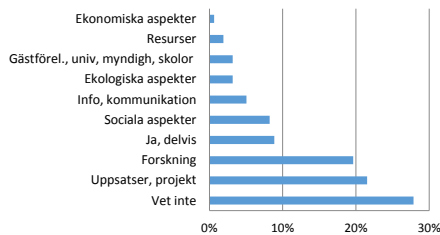
Samverkan med studenter

Interdisciplinär samverkan

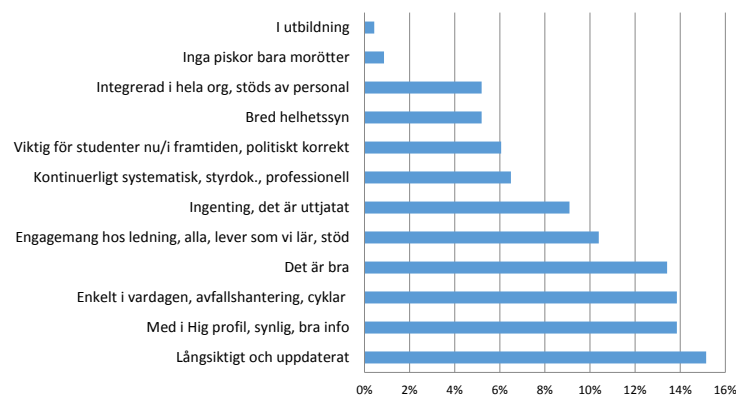

Samverkan med arbetslivet

Det finns stor variation av samverkansformer. Kurser och projekt dominerar i samverkan med studenter. Detta gäller också samverkan med arbetslivet där svaret "vet inte" är dominerande eftersom samverkan inte ingår i alla funktioner. Diskussioner inom ämnet och forskningen dominerar, förutom hos dem som inte samverkar interdisciplinärt.

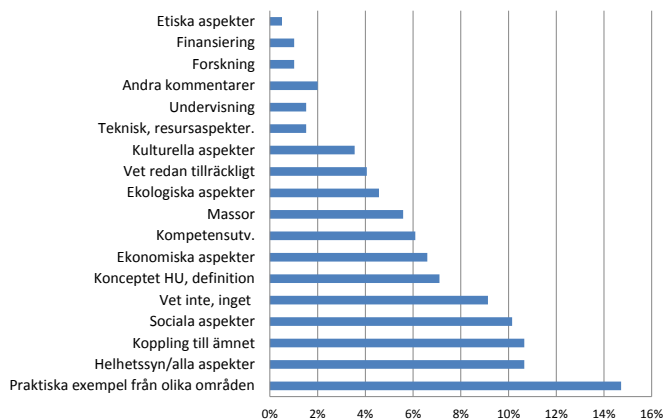
Vad medarbetarna uppskattar med HiG:s HU-arbete

Transparens och att arbetet är kontinuerligt uppdaterat uppskattas, det är enkelt i vardagen och synligt i och med HiG:s profil.

Engagemanget hos ledningen och att det finns stöd i arbetet uppskattas också.

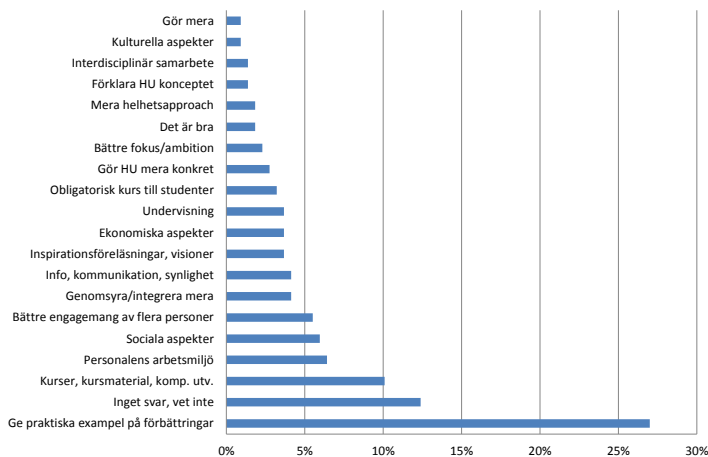
Vad medarbetarna skulle vilja lära sig mer om HU

Praktiska exempel på hållbarhetsarbetet efterfrågas mest. Därefter följer helhetssyn och alla aspekter samt kunskap om koppling till ämnet och sociala aspekter.

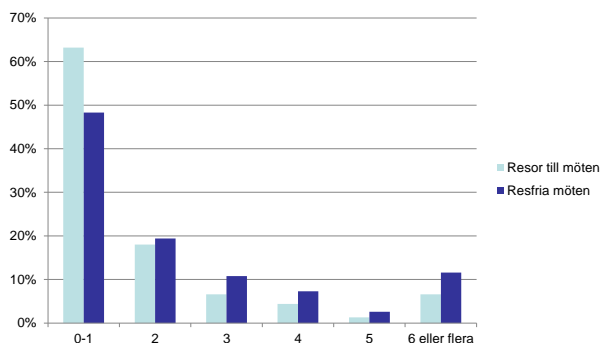
Vad kan förbättras i HiG:s HU-arbete

Praktiska exempel på förbättringar av HU arbetet efterlyses.

Antal resor till möten och resfria möten under vecka 3 och 4 år 2017

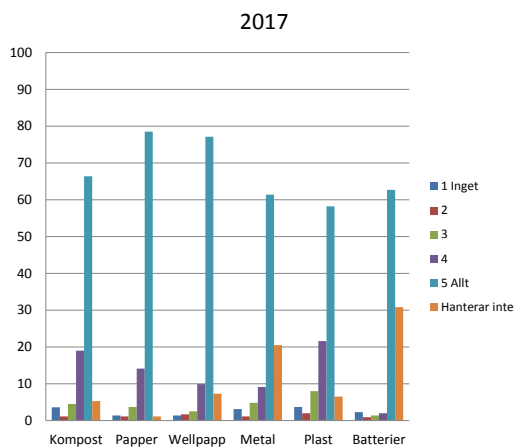

De resfria möten är nästan lika många som resor till möten.

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

I vilken utsträckning du upplever du att du sorterar nedanstående på arbetet?

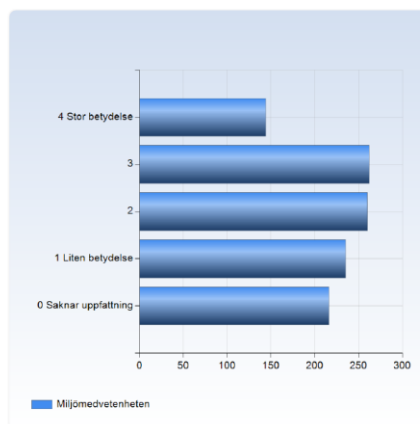
De flesta sorterar mycket (324 personer), några mycket lite
Kvinnor sorterar mera än män
Forskare sorterar mindre än andra funktioner

Vi utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö

Skäl till att nya programstudenter söker sig till HiG: Högskolans miljömedvetenhet 2017

Miljömedvetenheten	Antal svar
4 Stor betydelse	144 (12,9%)
3	282 (23,5%)
2	260 (23,3%)
1 Liten betydelse	235 (21,0%)
0 Saknar uppfattning	216 (19,3%)
Summa	1117 (100,0%)

En tredjedel (36,4%) av högskolans nya programstudenter (1141st.) anser att högskolans miljömedvetenhet är en viktigt anledning till att de sökte sig till HiG.

Sammanfattning

- *HU-integrering i utbildning och forskning har ökat sedan 2010*
- **Dominerar**
 - *I chefsfunktioner ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter samt information och utbildning om HU.*
 - *I de akademiska funktionerna sociala hållbarheten*
 - *I T/A funktioner resurser med ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Arbetsmiljön ses som en del av den sociala hållbarheten.*
- **Samverkan**
 - *Det finns stor variation i samverkansformer. Kurser och projekt dominerar i samverkan med studenter.*
- **Resor**
 - *Resfria möten är nästan lika många som resor till möten*
 - *Hur personalen tar sig till arbetet har inte förändrats mycket från 2010*
 - *Män och äldre tar oftare bilen till arbetet än andra grupper.*

Sammanfattning

- *Resurser och avfall*
 - *Personalen kopiera och skriva ut mindre*
 - *De flesta sorterar mycket (324 personer), några mycket lite.*
 - *Forskare sorterar mindre än andra funktioner, kvinnor sorterar mera än män*
- *Uppskattas i HiGs hållbarhetsarbete*
 - *Enkelthet och synlighet i vardagen samt HU i HiG:s profil*
 - *Engagemang och stöd hos ledning*
 - *Transparens och kontinuitet med uppdateringar*
- *Efterfrågas*
 - *Praktiska exempel på hållbarhetsarbetet och förbättringar i det.*
 - *Exempel på helhetssyn och alla aspekter samt kunskap om koppling till ämnet och sociala aspekter.*

Slutsatser

- *Det har hänt mycket i HiGs HU-arbete*
- *Kontinuerlig kompetensutveckling om HU finns*
- *HU är väl förankrat hos ledningen och hos personal*
- *Engagemang finns hos alla funktioner*
- *Arbetet är institutionaliserats i HiGs verksamhet*
- *Higs miljömedvetenhet är viktig för studenter vid val av lärosäte*

*Hållbar utveckling är inte en dagslända.
Nya utmaningar kommer hela tiden.*

